

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pietz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor

Félévre ———— 12 >

Negyedévre ———— 6 >

Ugy hóra ———— 2 >

— Egyes szám ára 8 fill —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irókában.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 5. szám.

Hétfő, január 7.

Felreértések a politikában.

Budapest, 1901. január 6.

Mindig végzetes, ha a politikában félreértés merül föl. Az a nézet uralkodik, hogy a politikában a jóhiszeműséget nem veszik az emberek oly szigorúan, mint a magánéletben és ezért ker-sik olyan esetekben, midőn valamely politikus ténye vagy nyilatkozata az óhajtoinál más hatást ért el, a roszhiszeműséget még akkor is, midőn az illető a helyreigazítás végett a legmesszebbmenő nyilatkozatokat teszi. Csak így érthető, hogy egy mondat, melyet a szabadelvű párt szónoka, Falk Miksa dr. a miniszterelnöknél történt újévi üdvözlés alkalmával beszédében odavetett, oly sok port kavart föl és a diszkusszió még most is tart, dacára annak, hogy Falk ismételtén kijelentette, hogy egyáltalán eszeágában sem volt a nemzeti párt tagjait vagy a disszidenseket megbántani vagy lealacsonyítani akarni. Az a mondása, hogy a szabadelvű pártban mi sem változott, csak a tagok száma szaporodott, talán nem kellett volna oly nagy visszatetszést, ha azzal nem formuláztatott volna újból oly érdesen az az egyetlen ellentét, melyet a szabadelvű párt régi és új tagjai közt egyáltalán észrevenni lehetett.

Hisz érthető, ha a régi gáda azt óhajtja, hogy higgyük, miként azelőtt sem ért kevesebbet, mint most; de az is ugyancsak érthető, hogy a párt új tagjai Széll kormányzatát másnak tartják, mint az előbbieket, miután csak ez a különbség igazolja azt, hogy azelőtt ellenzék voltak, most pedig a kormányt támogatják.

Mi magunk Falk Miksa roszhiszeműségét annyira kizártnak tartottuk, hogy az újévi üdvözlésről írt cikkelyünkben az inkriminált mondatról említést sem tettünk.

Tudtuk és ebben nem esalatkoztunk, hogy a párt a maga összességében a világ semmi kincséért sem cserélné föl mostani szerkezetét a Széll Kálmán kormányra lépése előttivel és hogy Falknak semmiképpen sem lehetett szándéka viszályt kelteni és már azért sem, mert eseményekről, melyek elkezdenek gurulni, soba sem lehet tudni, hogy fognak alakulni; de meg azért sem, mert mindenki tudja, hogy Széll Kálmán nem az a férfi, aki csak úgy incidentaliter szétrombolni engedi művét. A válasz, melyet Széll miniszterelnök a hozzá intézett beszédre pontról-pontra adott, nem is engedi a legcsekélyebb kételyt sem fennforogni és a zajos, szivélyes tetszés, melylyel válasza találkozott, kétségtelessé teszi, hogy az egész párt minden részében egynek érzi magát vezérével, Széll Kálmánnal.

A kellemetlen esetet különben nem sokára eligazítják. A szabadelvű párt oly nagy feladatok előtt áll, melyek a magyar állam és az egész monarchia érdekeit illetik, hogy azok legyőzéséhez egész erejére szükség lesz. Az ország Széll Kálmán kipróbált vezetése alatt teljes bizalommal van a szabadelvű párt iránt, nem szabad tehát, hogy félreértések vagy érzékenységek által erejében valahogy kárt szenvedjen. Ennek tudata a mérvadó személyeknél létezik és ez kell, hogy kezeség legyen a jövőre. L. L.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad. — Október 3-tól minden szerdán szombatig fél órával délig urak, délután hölgyek részére.

Január 8. Beszeda a színházban.

„ 12. Dominó álarcsobál.

„ 19. A törökbecsei takarékpénztár közgyűlése.

„ 24. A második német-eleméri takaré- és előlegszövetkezet közgyűlése.

„ 25. A törökbecsei néptakarékpénztár részvénytársaság közgyűlése.

„ 27. Az antalfalvai járási takarékpénztár r. t. közgyűlése.

Február 10. A módosi takarékpénztár közgyűlése.

Jövendőmondások ez új esztendőre.

Lapozgatván a kökedveltségű csizónak még el nem nyúlt lapjait, az olvasottakból a következő profeciákat hámoztam ki, — már úgy a magam módja szerint:

Január.

Verebeket pusztít
A csikorgó hideg,
Befagynak lassan az
Adakozó szívek.
Nincs segítség sehol
Nyoma vész a pénznek —
... De a báltermekben
Hajnalg zeneznek.

Február.

Nagybecskerek város most
Mit tehetne mást,
Betiltja majdan
A hókotratást.
Téli mezében
Nyugodjék a föld,
Mert spórolni kell,
Közeleg a bójt

Március.

Haági kongresszus
Mégint összeül
S megoldja a békét
Kérlelhetlenül.
Sorozó bizottság
Penzióba megy, —
Kard és puská helyett
Lesz majd egyszer-egy.

Április.

Az ereken a vér zsi bong.
A képviselő zészlöt bont.
Foly a kortesbor és a vér.
Es pénz a kortesvezér.

Május.

A városi gyümölcsösben
Hulldogáll a cseresnyefa virága.
Hejh, ez újmódi gyümölcsöst
Bizony Isten, nem ültették hiába.
Lesz kosztja a madaraknak,
Gyümölcsét a cseresnyefa kínálja;
Csak a csász sőhajt föl busan:
„Mért születtem én erre a világra?!”

Június.

Ha sok eső lesz s a
Folyók megdagadnak:
Parancsnok kell minden
Arvizés szakasznak;
De száraz időben
Lesz a sor a régi
S az árvízről akkor
Csóppot sem kell félni.

Július.

Ha a magvetésben
Serényen eljárunk,
Fényesen beüt az
Aratás minálunk.
De ha abban lustán
Fáradott a karunk,
Szakállamra mondom
Keveset aratunk.

Augusztus—Szeptember.

E két hónapot
Egygyé kell venni,
Nem történhetik
Ezeken semmi.
Nyaralnak ottan,
Nyaralnak itten,
Csak pénzt is adjon
Hozzá az Isten!

Október.

A gazdasági egyesület
Fennen kiáltja: Ah mit ér a
Gerezedet termő szállítótoke,
Ha nem pusztítja filoxera?

November.

A novemberi szél siráma
Áltazug a tarlok fölött.
De nincsen annak rosz világa,
Ki jó ruhába öltözött!
Fázós madárka száll a légben,
Szárnycsapását se hallani,
S hogy télbe jutunk észrevétlen,
A sok közt ez is valami.

December.

Mondhatnak énekekm bármit,
Ez az egy már nem is számít.
Harmincegy nap, aztán vége —
S várunk megint az új évre.

Falb II.

— Erzsébet királyné képe. A Pancsova várososa által megrendelt, boldogult Erzsébet királynőt ábrázoló festmény, karácsony napján érkezett Pancsovára. Az életnagyságu arcképet, amely a város tanácsstermét fogja díszíteni, a legközelebbi közgyűlésen fogják ünnepélyesen leleplezni.

— Kitüntetett plébános. Ő szentsége XIII. Leo pápa Kayser Lajos törökbecsei plébánost pápai kamarássá nevezte ki. Kayser plébános eme újabb kitüntetés nemcsak a klerus körében, hanem az egész vármegyében osztatlan örömet fog kelteni.

— Személyi hír. Rónay Jenő főispán és dr. Dellimanics Lajos alispán ma visszakerkeztek Nagybecskerekre.

— Házasság. Ma délelőtt ment végbe a nagybecskereki anyakönyvi hivatalban Mihály Miklós temesvári állategészségügyi felügyelő egybekelése Szalay Margit urhölgygel. Házassági tanúk voltak Nagy Odón államvasuti fő-tisztviselő és Axmann János módosi kir. állatorvos.

— Szerbek karácsonyja. Ma vette kezdetét gör. keleti vallásu polgártársaink karácsonyi ünnepe, amely holnap és holnapután is ünnepjök lesz. Ma délelőtt 10 órakor volt a szerb templomban a fő istentisztelet, amelyen az ünnepi misét Straity György esperes-plébános mondotta fényes segédlettel.

— Lapunk felelős szerkesztője ma visszakerkezett Nagybecskerekre.

— Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Plechl Béla joggyakornokot a nagybecskereki, Sikorszky Sándor joggyakornokot a pancsovai kir. törvényszékhez aljegyzökké nevezte ki.

— Új tanító. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Schell János okleveles tanítót a zsebelyi állami elemi népiskolához rendes tanítóvá kinevezte.

— Anyakönyvvezetők. A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök a szentjánosai anyakönyvi kerületbe Unger Tibor községi irnokot, a tordaiba Biczók Ferenc igazgató-tanítót, a hertelendyfalvaiba Bauer Tivadar községi irnokot, a glogoniba pedig Tuhász Ernő h. segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki és valamennyit a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— Jótékonyág. Egy magát megnevezni nem akaró emberbarát egy csomag meleg alsó ruhát és nyakkendőt küldött el hozzám a szegények között leendő szétosztásra, mely nemes cselekedetért a szegények és a jótékony nőegylet nevében halás köszönetet mond Steinitzer Gézáné, alelnök.

— Magyar lap Zsombolyán. „Zsombolyai Közöny” cím alatt dr. Kallós Samu ügyvéd szerkesztésében magyar nyelvű hetilap fog megindulni Zsombolyán.

— Elhalt tanító. Rádu Vazul révaufalvai tanító a napokban Pancsovára ment, hogy ott bevásárlásokat tegyen. Betért egy vendéglőbe, de alig ült le az asztalhoz, egy jalkiáltással összerogyott és ott rögtön meghalt. Szívszélhűdés érte. Holttestét hazaszállították Réva-Ujfaluba, ahol nagy részvét mellett temették el.

— Népesedési statisztika. A nagybecskereki anyakönyvi hivatal adatai szerint a lefolyt 1900. évben a város területén született 994 gyermek, meghalt 876 egyén. A házasságkötések száma 231 volt.

— A szeged—karlovai helyi érdekű vasut részvénytársaság szombaton délután 4 órakor Tallián Béla elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen egy ezen részvénytársaság részvényesei, valamint a szeged—karlovai h. é. vasut részvényársasággal egyesült nagy-kikinda—nagybecskerekai vasut részvénytársaság részvényesei vettek részt. A torontálmezei részvényesek, illetve megbizottak közül a következők vettek részt: Dr. Dellimanics Lajos, Pap Géza, báró Baich Iván, Tallián Emil, Lowieser Imre, Jekelfalussy Zoltán, Balás Iván.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta a szeged—karlovai h. é. vasut részvénytársaságnak a nagykikinda—nagybecskerekai vasut részvénytársasággal való egyesülésének megtörténtéről és a beolvadt nagykikinda—nagybecskerekai vasut részvénytársaság ügykezelésének átvételéről szóló jelentést. Majd az egyesült társaságok alaptörvényét állapították meg és az új alapszabályokat. A szeged—karlovai h. é. vasut részvénytársaság 1900. évi június 22 én tartott közgyűlésén fogatott igazgatósági és felügyelő-bizottsági választásokról szóló jelentés tudomásul szolgált. Felügyelő bizottsági póttagnak Balás Ivánt választották meg. Végül vita nélkül elfogadták a következő pontokat: Az igazgatóság és felügyelő-bizottság, valamint a végrehajtó-bizottság tiszteletdíjának megállapítása; az igazgatóság felhatalmazása a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur vagy a törvényszék részéről esetleg megkivánandó alapszabálymódosításoknak vagy kiegészítéseknek újabb közgyűlés egybehívása nélkül leendő megtételére; az igazgatóság felhatalmazása új üzemkezelési szerződésnek, továbbá a nagybecskerekai csatlakozási szerződésnek új alapon való megkötésére, végül forgalom megszűntetésére több szomszéd pályával való esetleges létesítésére.

— Csengős rendelet A rendőrkapitányság ezuton is tudomására hozza a szánkó tulajdonosoknak, különösen a vidékről a városba jövőeknek, hogy a lovakra csengőt, csörgőt kössenek, nehogy a nesztelenül tovasikló szánkóval akaratlanul is elgázolások történjenek. Nagyon helyesen, csak aztán éljen is a rendőrség bírságolási jogával azokkal szemben, akik nem alkalmaznak csengőt lovakra.

— A módosi rablógyilkosság. Ujév 2 ik napján járt Módoson, mint ottani levelezőnk írja, Illnitzky Mihály vizsgálóbíró, hogy a Radoszav Vazul járásbírósi díjnak által meggyilkolt dr. Weinrich Ödön ügyvéd ügyében a további nyomozásokat folytassa; és pedig azért, mert a beismerésben levő fiatal gonosztevő azt mondta, hogy a meggyilkolt ügyvéd ötlet üzleti természetű elszámolása alkalmával tetteg bántalmazta és így provokálva lett. Az eddig kihallgatott 36 tanu nagyon kevés adatot szolgáltat arra, hogy ezzel a gonosztevő állítása megcáfolható legyen. Több lapnak az a híre, mintha Radoszav a fogházban örvültséget szimulált volna, mese. A februári esküdtsek fog a rablógyilkos fölött ítéletet hozni.

— Vadászat Écskán. Harnoncourt Felix gróf écskai és martincai vadászterületein tegnap vadászat volt, amelyen résztvettek dr. Mihajlovits Ödön, Bielek Antal, Sándor József, Pachtenkirch Oszkár, Bakalovich Plató és Winkler Ignác jószágigazgató. Egy őzbak, egy róka és 136 nyul került terítékre.

— Új gazdasági hitelszövetkezet. A vármegyénk területén levő, az országos központi hitelszövetkezet kötelekbe tartozó gazdasági hitelszövetkezetek száma ismét szaporodott egygyel. Folyó hó 6-dikán tartotta meg a központi képviselője, Poroszkay Béla elnökle alatt a k l e k k i szövetkezet alakuló közgyűlését. Az igazgatóságba Heller Ferenc, Tell János, Arnold József, Gassmann Pál, Altmeyer Gáspár, Gossmann Keresztély és Giljum Miklós; a felügyelő-bizottságba Hollstein Ede, Jaksitz Adam, Tell József és Grosz József választották be. A tagok száma 30, kik összesen 200 nál több üzletészt jegyeztek, a szövetkezet alakulása után azonnal számosan jelentkeztek felvételre és így kilátás van arra, hogy rövid idő múlva a szövetkezetbe a községi lakosok többsége belép. Könyvelőnek Schwemlein Miklós, pénztárnoknak Liseron Gáspár lett megválasztva. A szövetkezet megalkulása főleg Heller Ferenc r. k. plébános érdeme.

— Tartsuk tisztán a járdákat. Remek hermelin palástban köszöntött ránk az új század. A haldokló esztendő, lucskos, csatagos, szürke ábrázattal bukott százas sűrűbe és alig hogy a Idő kulcsa megfordult a sirtolt zárjában, fiatalos erővel, kissé szigorú hidegséggel lépett fel az új század, az új esztendő első napja. E fagyos keménység szép és kedves, mintha csak azt akarná jelezni az új század, hogy ő minden időben őszinte, igazi ábrázattal fog megjelenni,

nem fog hazudni, nem fog szeszélyeskedni, szóval mindig az lesz, a minek lennie kell. Az energia a legszebb sajátosság és eddig nem is lépte át ennek határát, azt a határt, hol már az energia a tulajdoni erőszakoskodásba, a despotizmusba csap. De a legszebb ténnek a maga kellemetlen oldala, különösen nálunk, hol még az utcán is nagyon zötyögősek az utak. Es a felületük jeles, sikos, könnyen elbukik rajtuk a legtisztább erkölcs is. De a nyilvános bukásokat könnyen megakadályozhatják a házigazdák, ha pontosan betartják kötelességüket és tisztán tartják a gyalogjárókat. A rendőrség utasította is már a háztulajdonosokat, hogy a gyalogjárókról a megfagyott havat tisztítsák el, ezenkívül hintsék be jól hamuval, fűrészpórral vagy homokkal, hogy minden szerencsétlenségnek utját váhassák. A ki ezen kötelességéről megfeledekezik, azt a rendőrség szigoruan megbünteti.

— Köszönetnyilvánítás. Az Iskolagyermekbarát levelesztőjára adakoztak: Botka Béla megyei főjegyző és dr. Holländer László 5—5 koronát, özv. Menczer Agótha 2 koronát, amely adományokért hálás köszönetét fejezi ki az egyesület vezetője.

— Elitelték a borhamisítók királyát. Az egész világon herozstrateszi hírnevet szerzett pécsi milliomos volt borkereskedő, Engel Mihályt, felebbezései és buzavonái után most III-ad fokulag a belügyminiszter is elitelte három heti természetben lerovandó fogházra és 400 korona pénzbüntetésre.

— Leugrott a vonatról. Toloncot kísért egy pancsovai rendőr a vasuton. Az almási állomás közelében a tolonc egyszerre csak leugrott a vonatról és a térdig érő hóban elkezdett nagyokat lépkedni. A rendőr sem volt röst, utána ugrott s a lihegő toloncot szerencsésen el is csipte. Az utazást ezután folytatták kettesben — kúya forspont.

— Fölfalt csecsemő. Borzalmas gyermekhalálról vettünk jelentést Liebling temesmegyei községből. Egy másfél éves csecsemőt, a ki magára hagyatva aludt a szobában, összetépték és fölfalták a sertések. A szerencsétlenség ujév napján történt. Ramnyaczu Krisztina, lieblingi lakosnő, elaltatta a kis leányát s a mikor a gyermek álomba merült, az asszony kiment az udvarra a dolgát végezni. Alig hagyta el az asszony a szobát, a nyitva hagyott ajtón bejutott oda több sertés s nekiesett a gyermeknek s lerágták a karjait, lábait. A mikor az asszony visszatért a szobába, már kiszenvedett a szerencsétlen gyermek. A szerencsétlenségről értesítették a temesvári ügyészséget, honnan a vizsgálóbíró kiutazott a községbe a vizsgálat megejtésére.

— Kilyukadt a gyomra. Mint Pancsováról írják, Hirsch Károly odavaló bognármester a napokban hirtelen elhunyt. A hullát fölbontolták s a boncolás megállapította, hogy Hirschnek a gyomra lyukadt ki és ez ölte meg.

A Horgony-Pain-Expeller igazi népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szerré jó eredménytel használhatott az influenza ellen is és 80 fillér, 1 korona 40 fillér és 2 korona árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter féle Horgony-Pain Expeller“ vagy „Richter féle Horgony-Liniment“ et tessék kérni és a „Horgony“ védjegyre figyelni kell.

Irodalom.

* Regény Nero császár korából. Nagyszabásu két vaskos kötetre terjedő regény hagyta el a sajtót, hogy a szépliteratura igaz barátainak örömet okozzon. A Légrády testvérek kiadásában megjelent művet Sienkiewicz Henrik írta „Quo vadis“ címmel s azt a kort festi benne, amelyben Nero élt és garázdálkodott. A történeti regény, amelynek háttérében az akkori idők állapotai nagy arányokban tűnnek fel, erőteljes, megrázó drámát foglal magában s ez a dráma szinte lüktetve rohan. Sienkiewicz munkája minden tekintetben érdekes és becses. Ugyis mint elbeszélés és ugys mint korpép. Bajos volna eldönteni, hogy a regényíró vagy korfester nagyobb-e, ám az bizonyos, hogy sem a regény érdekesége nem esik áldozatul a nagy idők rajzolásának, sem a rajz nem lesz színtelenebb a kiterjeszkedő mese miatt. A tartalmasabb és tanulságosabb, de mindamellett érdekes művek iránt érdeklődők figyelmét különösen felhívjuk erre a

két kötetes regényre, amely ugy a Légrády testvérek könyvkiadóhivatalában (Váci-körút 78.), mint minden könyvkereskedésben megkapható. Ára 5 korona. Ajánlott bérmentes megküldéssel 5 korona 55 fillér.

* A Háztartás nélkülözhetetlen lap minden gazdasszonynak, mert benne mindent megtalál, a mire csak egy rendes háztartásban szüksége van. Konyha, éléskamra, étlap, főzés, baromfi-tenyésztés, kertészet stb. rovatai kitűnően vannak szerkesztve. A képekkel díszített lap havonként háromszor jelenik meg. Előfizetési ára 12 korona.

* Az Én Ujságom. Pósa bácsi képes gyermeklapja ez évben lép tizenkettedik évfolyamába. A kis olvasók örömevesve várják hétről-hétre a szép képeket, az érdekesítő meséket, történetkéket, a csengő-bongó, szépen szóló verseket. A legtöbb nagynevű író munkatársa Az Én Ujságomnak, a szerkesztő pedig majd minden számba verset, mesét ír olvasóinak. A fejtörő rovatban egymást érik a betű, meg a képtalányok és a helyes megfejtők között kedves könyveket sorsolnak ki. A szerkesztői üzenetekben Pósa bácsi örömmel és készséggel felel az ő kis olvasóinak, ad nekik tanácsot apró dolgaikban. Minden szám hoz képet szépet, mesét, beszélyt, elbeszélést érdekeset és sokat. Potom egy forintért tizenháromszor köszönt be az Én Ujságom, a magyar gyerek leghivebb, legkedvesebb barátja az ő kis pajtásaihoz. Januárban minden új előfizető pompás kis naptárkát kap ingyen, tele mesével, képpel, verssel. Előfizetési ára negyedévre 2 korona. Kiadóhivatal Budapest, Andrássy-ut 10. sz.

TÁVIRATOK.

A jubiláló Petőfi társaság.

Budapest, szept. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Petőfi-társaság tegnap délelőtt ünnepelte fennállásának negyedszázados évfordulóját. Bartók Lajos az ülést 10 órakor megnyitotta és szép beszédben méltatta Petőfi irodalmi tevékenységét. A gyönyörű megnyitó beszéd után Jakab Ödön elszavalt „Hazaszeretet“ című gyönyörű költeményét. Ezután Kenedi Géza dr. olvasta fel nagyérdekű értekezését a magyar gondolkodásról. Szabó Endre szatirikus költeményét adta elő, Váradi Antal felolvasa ezután Herczegh Ferenc „Moszkvai emlékek“ című elbeszélését. Végül Rákosi Viktor olvasta fel „A kis malom“ című remek elbeszélését. Ezután banket volt.

Uj orosz külügyminiszter.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál“ ered. táv.) Szent Pétervárról sürgönyzik: Lamsdorff gróft a cár külügyminiszterre nevezte ki.

A kenyér-bál.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál“ ered. távirata.) A bál előkészítő bizottsága a Hungaria szállóban tartotta értekezletét, melyen résztvettek a főváros társadalmának előkelő tagjai. A bál február elején lesz megtartva. A bál elnökei lettek: Wekerle Sándor, Lobkovitz Rudolf herceg, Márkus József főpolgármester; díszelnök Széll Kálmán miniszterelnök. A rendezőség élén Szapáry Pál gróf, a Park-klub igazgatója áll.

Politikai affér.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál“ ered. táv.) Az Alkotmány tegnapi számának egyik cikke sértő kitélt tartalmaz Falk Miksa országgyűlési képviselő ellen. Falk Miksa megbízottaiul Vészi József országgyűlési képviselőt és Gaszner Béla kir. közjegyzőt küldte el Bónitz Ferenchez, az Alkotmány felelős szerkesztőjéhez. Az ügy Bónitz Ferenc loyális nyilatkozata által békés uton vált elintézhetővé.

A pekingi kath. püspök.

Budapest, január 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Marseilleből sürgönyzik: A Rómából ideérkezett Favier pekingi püspök egy tudósító előtt kijelentette, hogy az a hír, mintha ő a pápától megbízást hozott volna a francia kormányhoz, nem felel meg a valóságnak. A pápa ő sz-ntsége a legjobb indulattal viseltetik a francia nemzet iránt, és a diplomáciai összeköttetés nem fog megszűnni. A mi a kínai viszonyokat illeti, a püspök ugy nyilatkozott, hogy reményli, hogy rövid időn belül a rend helyre áll.

Szeless Adorjánt elfogták.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál“ ered. távirata.) Szeless Adorjánt, aki annak idején a Hentzy-szobor fölrobbantási kísérletével beszélgetett magáról, ma reggel két asszony feljelentésére felségsértés miatt elfogták. Szeless tagad és szerinte az asszonyok feljelentése bosszúból ered.

Forgalmi akadály.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál“ ered. táv.) A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a brassó-háromszéki helyi érdekű vasut sepi-szentgyörgy-kézdivásárhelyi vonalán hófúvás miatt az összforgalmat bizonytalan időre beszüntették.

Uj román lap.

Budapest, január 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Nagyszebenből jelentik: Tegnap „Activitatea“ címmel új román hetilap jelent meg, a mely erősen a mellett kardoskodik, hogy a románok hagyjanak fel a passzivitással és vegyenek részt a parlamenti életben.

Halál a kávéházban.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál“ ered. táv.) Az éjjel egy óra tájban a kerepesi uti „Sport“ kávéházban hirtelen rosszul lett egy uriasan öltözött férfi s pár perc múlva meghalt. Beszállították a boncoló intézetbe, a hol megállapították, hogy az illető Ru p p Lajos 50 éves volt járásbírói aljegyző. Valószínűleg szívizélhűdés érte.

Oroszország a hatalmak ellen.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál“ ered. táv.) Londonból táviratozzák: A lapok jelentése szerint Kina utasította pétervári követét, hogy Oroszországgal az egyezséget megkösse. Ez a hír tehát annyit jelent, hogy Oroszország a nagyhatalmakkal nem jár el közösen és saját önérdékét tolta előtérbe.

Az „Aspern“ Kinában.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Távirati jelentés szerint az „Aspern“ hadihajó Csifuban kikötött. A hajón minden rendben van.

A kínai bonyodalom.

Budapest, január 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pekingből sürgönyzik: A szentpétervári kínai követ fölhatalmazott, hogy az orosz-kínai egyezmény revíziójára törekedjék.

Shanghaiából jelentik, hogy Kansu tartományban, Tung-fusiang 14.000 főnyi csapatában lázadás ütött ki.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. január 7.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára			
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig		
Bánsági	ó	73	7.45	7.55	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	„	76	7.45	7.60	80	7.80	7.95
Pestvidéki	„	76	7.30	7.40	80	7.65	7.75
Bácskai	„	76	7.50	7.60	80	0.—	0.—
Rozs	uj	elsőrendű	70—72		6.95	7.15	
„	„	másodrendű	—		6.80	6.95	
Árpa	„	takarmány	60—62		5.75	6.—	
„	„	égetni való	62—64		5.50	5.75	
„	„	sörfőzésre való	64—66		0.—	0.—	
Zab	„	—	39—41		5.50	5.75	
Tengeri	ó	bánsági	—		0.—	0.—	
„	„	másnemű	—		0.—	0.—	

Határidő-üzlet.

Budapest, jan. 7. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett gyöngye vételkedv. Az árak változatlanok. A mai határidőüzlet jegyzései:

Buza ősze	7.60—7.61
„ tavaszra	7.74—7.75
Rozs ősze	7.38—7.39
Tengeri májusra	4.95—4.96
Zab ősze	5.96—5.97

KÖZGAZDASÁG.

— **Állatbetegségek.** A földmivélsügyi miniszterium közlése szerint Torontálvármegye területén a következő állatbetegségek észleltettek a legutóbbi időben:

Veszétség:
pancsovai j. Hertelendifalva 1 u.

Takonykór és bőrféreg:
nagybecskereki j. Katalinfalva 1 u.,
törökkanizsai j. Szerb-Keresztur 2 u.

Juhhimlő:
nagykikindai j. Tisza-Hegyes 1 m.

Rühkór:
bánlaki j. Zichfalva 1 u.,
törökkanizsai j. Szerb-Keresztur 1 u.

Sertésvész:
alibunári j. Alibunár 2 u.,
bánlaki j. Nagy-Gáj 1 p., Zichfalva 1 u.,
csanei j. Aurélháza 61 u., Kis-Jécsa 7 u.,
Tamásfalva 12 u.,

Gyér 1 p., Rudna 1 p., Torontál-Szécsány 5 u.,

nagybecskereki j. Jankahida 1 u.,
nagy-kikindai j. Mokrin 71 u., Tiszahegyes 1 p.,
nagyszentmiklósi j. Szerb Csanád 1 m.,
pancsovai j. Pancsova 42 u., Sándoregyháza 25 u.,

párdányi j. Német-Párdány 4 u., Szerb Párdány 4 u., Uj Pécs 6 u.,
törökkanizsai j. Gyála 1 u.

zsombolyai j. Kis Orosz 1 u., Tóba 1 p.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1901. évi január hó 6-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	6.30 korona
kétszeres	„	6.10 „
rozs	„	6.— „
árpa	„	5.— „
zab	„	5.50 „
kukorica uj	„	3.90 „
repce	„	10.80 „
széna I.	„	2.80 „
„ II.	„	2.50 „
szalma I.	„	1.50 „
„ II.	„	1.— „
burgonya	„	2.20 „
marhahús I. 1 kilogr.	„	—96 „
„ II.	„	—88 „
borjú hús	„	1.20 „
disznó hús	„	1.04 „
juh hús	„	—72 „
zsir	„	1.04 „

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskekre, illetve Nagy-Becskekről.

Érvényes 1900. december hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 53 p.; délután 6 óra 10 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Alibunárról: este 7 óra 22 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalou) reggel 8 óra 7 p.; este 6 óra 48 p.
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolyára: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 3 óra 55 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 4 óra 8 p.; délután 6 óra 16 p.
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 6 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

HIRDETÉSEK.

13290. tlkvi szám 1900.

23—1.1

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar jelzalog hitelbank végrehajtonak Popov Jován és Dusán karlovai lakos végrehajtást szenvedők elleni 2704 kor. 64 fillér iránti végrehajtási ügyében, nemkülönben a Simon József karlovai lakos 194 kor. 48 fill. és 462 korona tőke és Bergenthal József beodrai lakos 300 korona tőke s járuléka követelése behajtása végett is a területen levő Karlova község határában fekvő, a karlovai 1687. sz. tjkvben AI 1—7. sorsz. 1563/17., 1563/62., 1593/45., 16.3/17., 2877/c—e/245., 3280/121. és 3282/79. hrsz. alatt foglalt 13 hold 1544 □-öl überlandiális szántóból álló ingatlanok a nagy-kikindai kerületi első takarékpénztár utóajánlata foytán 3304 korona kikiáltási és 3000 korona utóajánlati árban 1901. évi február hó 1 én délelőtt 11 órakor Karlova község-házában árverés alá fognak bocsájtani és az utóajánlati áron alul nem fognak eladatni, megjegyeztetvén, hogy az árverés napjától f gva az überlandiális (maradvány földek) után lejárandó váltságartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én kelt 3333. számú igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elisnervényt át-szolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 45 nap, az utolsó 75 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint bírói letéti pénztárnál, szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbírótlkvi irattárában és Karlova község előljárogóságánál megtekinthetők.

T.-Becsén, a kir. járásbíró, mint tlkvi hatóságnál 1900. évi december hó 23-án.

Szabó
kir. aljbíró.

Torontálvármegye zsombolyai járás főszolgabírája.

12.579/1900. köz. szám.

27—3.3

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett a gykomlói körállatorvosi állás betöltésére pályázatot nyitok és felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1901. évi január hó 13-ig hozzám beadják, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Az állással 800 korona évi fizetés és a szabályszerű díjak vannak összekötve, azon esetben, ha a megválasztandó körállatorvos a nagykomlói uradalmi állatorvosi teendővel is megbíztatik, külön díjazásban fog részesítettetni az uradalom által.

Ezen állatorvosi körhöz tartozik Nagy-Komlós mint székhely, továbbá Szent-Hubert, Sealtour, Károlyliget, Kis-Komlós, Kun Szöllős, Vizesda, Grabác és Nákófalva község.

A választás Nagy-Komlós község-háza tanácstermében 1901. évi január 14 én délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Zsombolya, 1900. évi december hó 30-án.

Fóris József,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

„A MODOSI TAKARÉKPÉNZTÁR“

XXV. évi rendes közgyűlését

folyo évi február hó 10-én d. e. 10 órakor Módoson saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. cz. részvényesek személyesen megjelenni, vagy az alapszabályok 16. § a értelmében törvényes képviselők vagy meghatalmazott részvényesek által magukat képviselgetni tisztelettel felkértem oly figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 15. § a értelmében a közgyűlés azon részvényesekből alakul, a kik egy vagy több részvény tulajdonosai, mint olyanok legalább 14 nappal a közgyűlés egybejövetele előtt a társaság részvénykönyvébe be voltak írva s részvényeiket szelvényestől legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az intézetnél letétmenyesték.

N a p i r e n d:

1. A jegyzőkönyvvezető kijelölése és két hitelesítő választása.

2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, valamint a múlt évi zárszámadás előterjesztése.

Kelt Módoson, 1901. január hó 5-én.

3. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása

4. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása iránt.

5. Netáni indítványok

Csávósy Béla,
elnök.

„A Módosi takarékpénztár“ zárszámadása a XXV-iki üzleti évről 1900.

Vagyon.				Vagyon-kimutatás.				Teher.				
	kor.	fill.		kor.	fill.		kor.	fill.	kor.	fill.		
Pénzkészlet	15012	37				Részvénytőke	160000	—				
Váltótárca	370802	—				Tartalék-alap	53000	—				
Jelzálog. bizt. váltók	443961	—				Esetleges veszteségek fedezésére szolgáló tartalék alap	1400	—				
Előlegek értékpapírokra	10610	—				Rupčić József-alap	800	—				
Intézeti ház	36000	—				Szegény menedékház-alap	1215	50				
Ingatlanok	21184	60				Átmeneti kamatok	7702	47				
Butorok	2064	02				Takarékbetétek	300830	89				
Giró-számla az osztr magy. banknál	1440	62				Visszszámítás	368499	—				
Öt pénzintézetnél	1164	29				Egy pénzintézetnél	117	21				
Adósok	6000	—	908238	90		10% betét kamatadó előírás	671	06	894236	13		
						Tiszta jövedelem			14002	77		
											908238	90

Tartozik.				Veszteség- és nyereség-számla.				Követel.			
	kor.	fill.		kor.	fill.		kor.	fill.	kor.	fill.	
Leírás az intézeti házról	1278	17				Nyereség előírás az 1899 ik évről	320	54			
Butorokról törlesztés	229	34				Váltó- és jelzálog kamatai	74733	46			
Kétes követelések	824	—				Levonva az 1901-re eső átmeneti kamatok	7702	47	67030	99	
Betéti kamatok	14056	93				Előlegek kamatai, váltóbenyújtási és részvény-átíratási díjak; vegyes jutalékok és vegyes kamatok	5047	17			
Visszszámítási kamat	23242	86				Ingatlanok jövedelme	3826	51	76225	21	
Állami-, községi- és utadó	4314	58									
Tiszti fizetések, valamint az igazgatóság és felügy.-bizottság rendes fizetése	12540	—									
10% betét-kamatadó	1405	73									
Lakbér, posta- és hirdetés díj, telefon, könyvek, nyomtatványok, világítás, fűtés, irodaszerek és kezelési költségek	3607	29									
Illetékek és bélyegek	222	82									
Jótevény célokra	374	20									
Alapítványi kamatok	40	—									
Vegyes költségek	86	52	62222	44							
	320	54									
Tiszta nyereség	13682	23	14002	77							

Kelt Módoson, 1900. december hó 31-én.

Csávósy Béla, elnök.

Deutsch Lipót, pénztárnok. Zsiros József, igazg. tag. Fendler Károly, vezérigazgató. Deutsch Hermann, igazg. tag. Butschek József főkönyvelő

Ezen vagyon-kimutatás, veszteség- és nyereség-számla a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottván és az értékek leltározása után azokkal mindenben megegyezőnek találtatott. — Kelt Módoson, 1901. január hó 2-án.

A FELÜGYELO BIZOTTSÁG:

Höfer József, biz. tag.

Dr. Gyertyánffy Jenő, elnök.

Becker Péter, biz. tag.

Tisztelt közgyűlés!

A tisztelettel alulírott felügyelő-bizottságnak van szerencséje ezennel jelenteni, hogy a társaság igazgatósága által az 1900-iki üzletévről bemutatott mérleget megvizsgálván és annak minden egyes tételét a társasági számadásokat tartalmazó szabályszerűen vezetett és lezárt fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottván, azt helyesnek és szabályszerűen készültnek találta.

A felügyelő-bizottság az igazgatóság összes indítványához hozzájárul és az alapszabályok értelmében ezennel az 1900-iki üzletévről való felmentvény megadását a tisztelt közgyűlés által kéri.

A lefolyt üzletév folyamában tett többszörös vizsgálataink szerint a társaság ügyei úgy az üzletvezető igazgatóság, mint a tisztviselők által is folyvást figyelemmel és buzgósággal, valamint a kereskedelmi szoliditás és a társaság érdekeinek megfelelő pontossággal, rend és szabatosággal vitettek.

Módos, 1901. január hó 2-án

31—1.1

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Höfer József, biz. tag.

Dr. Gyertyánffy Jenő, elnök.

Becker Péter, biz. tag.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybeaszkereken.